

บทที่ 4

บทบาทของศาลต่างประเทศ ในการคุ้มครองเด็ก จากการทารุณกรรมโดยบุคคลในครอบครัว

บทบาทของศาลครอบครัว

1 ประเทศญี่ปุ่น

ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีครอบครัว ค.ศ. 1974 มาตรา 9(18) กำหนดให้ศาลครอบครัวมีอำนาจพิจารณาสั่งถอนอำนาจปกครองของบิดามารดาในกรณีใช้อำนาจปกครองเกี่ยวแก่ตัวผู้เยาว์โดยมิชอบ (abuses the parental power) หรือสั่งถอนสิทธิในการจัดการ (right of administration) ของบิดามารดาในกรณีใช้สิทธิในการจัดการเกี่ยวกับผลประโยชน์ของบุตรผู้เยาว์ไปในทางเสียหาย ซึ่งการถอนอำนาจปกครองหรือสั่งถอนสิทธิในการจัดการต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งของญี่ปุ่น มาตรา 834 - 836

ศาลสูงสุด (Supreme Court) ของญี่ปุ่นได้วางระเบียบเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีสินซึ่งขาดคดีครอบครัว (The rules for determination of family affairs) ฉบับที่ 15 ค.ศ. 1947 ซึ่งกำหนดรายละเอียดในการพิจารณาคดีครอบครัวของศาลครอบครัว ในหมวดที่ 6 ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาและบุตร มาตรา 71 กำหนดให้ศาลครอบครัวมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดว่าบิดาหรือมารดาใช้อำนาจปกครองเกี่ยวแก่ตัวผู้เยาว์โดยมิชอบ เมื่อศาลมีคำสั่งแล้วให้จำศาล รับผิดชอบคำสั่งดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับจดทะเบียนครอบครัวในท้องที่ผู้เยาว์นั้นอาศัยอยู่โดยมิชักช้า เพื่อเข้าทำการคุ้มครองสิทธิผู้เยาว์ต่อไป¹

¹The Rule for Determination of Family Affairs, 1947,
Article 71

ตามกรณีดังกล่าวข้างต้น ยังไม่มีการถอนอำนาจปกครองของบิดามารดา เพียงแต่วินิจฉัยว่ามีพฤติการณ์น่าจะเกิดอันตรายแก่เด็ก เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปคุ้มครองดูแลเป็นการชั่วคราว ถ้าหากมีพฤติการณ์ว่าบิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีพฤติการณ์ใช้อำนาจปกครองเกี่ยวแก่ตัวบุตรไปในทางที่น่าจะเกิดอันตราย หรือขัดต่อศีลธรรมอันดี ศาลครอบครัวมีอำนาจเปลี่ยนแปลงหรือวางข้อกำหนดการใช้อำนาจปกครองเกี่ยวแก่ตัวบุตรได้ เช่น บิดาชอบทำโทษบุตรรุนแรง เสพสุราหรือติดยาเสพติดให้โทษ ในกรณีเช่นนั้น ศาลครอบครัวอาจวางข้อกำหนดมิให้ใช้อำนาจปกครองเกี่ยวแก่ตัวบุตร โดยให้มารดาเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรแต่เพียงผู้เดียว เป็นต้น ตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 72²

ศาลครอบครัวญี่ปุ่นมีอำนาจวินิจฉัยถอนอำนาจปกครองของบิดามารดาในกรณีที่บิดามารดา ใช้อำนาจปกครองเกี่ยวกับตัวบุตรโดยมิชอบ (abuse of parental power) เช่น การเลี้ยงดูบุตรโดยมิชอบ ปล่อยปละละเลยไม่สนใจดูแลบุตร ปล่อยให้อดมื้อกินมื้อ ไม่ส่งเสียให้เรียนหนังสือ ละทิ้งหรือทอดทิ้งบุตรในที่เสี่ยงอันตรายหรือทำโทษบุตรในลักษณะรุนแรง และมีอำนาจวินิจฉัยเพิกถอนสิทธิในการจัดการทรัพย์สินหรือประโยชน์ของบุตรผู้เยาว์ ในกรณีใช้สิทธิในการจัดการทรัพย์สินของบุตรผู้เยาว์ไปในทางที่น่าเสี่ยงกับความเสียหายแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์ของบุตรผู้เยาว์ตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 73³ ดังนั้น เมื่อมีการยื่นคำร้องขอให้ศาลครอบครัวมีคำสั่งถอนอำนาจปกครอง หรือถอนสิทธิในการจัดการทรัพย์สินที่เป็นประโยชน์ของบุตรผู้เยาว์ ถ้าศาลพิจารณาเห็นว่า เป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ของผู้เยาว์ ศาลจะสั่งให้ถอนอำนาจปกครองของบิดาหรือมารดาที่มีต่อบุตรของตน หรือสั่งถอนสิทธิในการจัดการประโยชน์

²The Rule for Determination of Family Affairs, 1947, Article 72

³The Rule for Determination of Family Affairs, 1947, Article 73

ของบุตรผู้เยาว์ได้แล้วแต่กรณี ถ้าในระหว่างพิจารณาคดี ศาลเห็นว่ามีความจำเป็น
เร่งด่วน ศาลอาจจะแต่งตั้งบุคคลอื่น เข้าทำหน้าที่คุ้มครองดูแลผู้เยาว์ หรือจัดการ
ประโยชน์ของผู้เยาว์เป็นการชั่วคราวไปพลางก่อน จนกว่าศาลจะมีคำสั่งเกี่ยวกับ
การใช้อำนาจปกครอง หรือการใช้สิทธิในการจัดการผลประโยชน์ของผู้เยาว์ต่อไป
กรณีดังกล่าว ถือว่าเป็นวิธีการชั่วคราวก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งถอนอำนาจปกครอง จึง
นับว่าศาลครอบครัวประเทศญี่ปุ่นได้ให้ความคุ้มครองต่อสวัสดิภาพและผลประโยชน์ของ
เด็กและเยาวชนอย่างดียิ่ง ดังนั้นหากมีกรณีพิพาทมารดา หรือผู้ใช้อำนาจปกครองกระ
ทำทารุณกรรมต่อเด็กไม่ว่ากรณีใดๆ ศาลจะมีอำนาจเข้าแทรกแซงอำนาจปกครองของ
บิดามารดา ทั้งนี้เพื่อคุ้มครองสิทธิของเด็กที่ตกหรืออาจตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง
ในครอบครัว (domestic violence) อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์
ของผู้เยาว์ หากมีพฤติการณ์ให้อำนาจปกครองหรือใช้สิทธิจัดการประโยชน์ของผู้เยาว์
โดยมิชอบ ศาลครอบครัวย่อมมีอำนาจเพิกถอนการเป็นผู้อนุบาล หรือผู้พิทักษ์ของผู้เยาว์
นั้นได้ ทำนองเดียวกับบิดามารดาใช้อำนาจปกครองโดยมิชอบดังกล่าว ตามมาตรา 74
วรรค 2

กระบวนการพิจารณาคำร้องขอเพิกถอนอำนาจปกครองของบิดามารดาที่มี
ต่อบุตร หรือการพิจารณาคำร้องขอให้ถอนสิทธิในการจัดการประโยชน์ของบุตรผู้เยาว์
กฎหมายญี่ปุ่นมิได้กำหนดให้เป็นการพิจารณาคำร้องฝ่ายเดียว ดังนั้น บิดามารดาตลอด
จนผู้ใช้อำนาจปกครองที่ศาลแต่งตั้ง เช่น ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์แล้วแต่กรณีซึ่งตกเป็นผู้
ถูกกล่าวหาว่าใช้อำนาจปกครองเกี่ยวแก่ตัวเด็กโดยมิชอบ ย่อมมีสิทธินำพยานหลักฐาน
เข้าสืบหักล้างได้ว่า ตนมิได้ประพฤดิหรือใช้อำนาจปกครองเกี่ยวกับตัวบุตรผู้เยาว์มิชอบ
แต่อย่างไร และศาลจะต้องฟังพยานหลักฐาน ที่นำมาไต่สวนก่อนวินิจฉัยชี้ขาดคดี ตาม
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 76⁴

⁴The Rule for Determination of Family Affairs, 1947,
Article 76

เมื่อศาลครอบครัวญี่ปุ่นมีคำสั่งถอนอำนาจปกครองของบิดาหรือมารดา หรือถอนสิทธิในการจัดการประโยชน์ของบุตรผู้เยาว์ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง อีกฝ่ายจะมีอำนาจปกครองและสิทธิในการจัดการประโยชน์ของบุตรผู้เยาว์แต่ฝ่ายเดียวโดยอัตโนมัติ ศาลไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองแทนตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 78⁵ และหากต่อมาพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป บุคคลที่ถูกถอนซึ่งอำนาจปกครองหรือสิทธิในการจัดการประโยชน์ของบุตรผู้เยาว์ หรือญาติ หรือผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ เพื่อขอให้ศาลอุทธรณ์สั่งเพิกถอนคำสั่งของศาลครอบครัวได้ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 80 วรรค 2

ในการอุทธรณ์คำสั่งถอนอำนาจปกครองนั้น มาตรา 77 และ 80 ให้สิทธิแก่ผู้ที่ถูกศาลครอบครัวสั่งถอนอำนาจปกครอง หรือถอนสิทธิในการจัดการผลประโยชน์ของบุตรผู้เยาว์ ตลอดจนญาติของบุคคลเช่นว่านั้นมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของศาลครอบครัวต่อศาลอุทธรณ์ขอให้เพิกถอนคำสั่งถอนอำนาจปกครอง หรือถอนสิทธิในการจัดการประโยชน์ของบุตรผู้เยาว์ นับตั้งแต่ได้รับคำสั่งศาลครอบครัว และในทำนองเดียวกันบุคคลที่ยื่นคำร้องขอให้ศาลครอบครัวมีคำสั่งถอนอำนาจปกครอง หรือญาติของบุตรผู้เยาว์ย่อมมีสิทธิที่จะยื่นอุทธรณ์คัดค้านการขอให้เพิกถอนคำสั่งศาลครอบครัวต่อศาลอุทธรณ์ได้ด้วย

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁵The Rule for Determination of Family Affairs, 1947,
Article 78

2. ประเทศออสเตรเลีย

ตามกฎหมายครอบครัว Family Law Act, 1975 มาตรา 114⁶ บัญญัติว่า ศาลครอบครัวแห่งออสเตรเลีย (Family Court of Australia)⁷ ศาลครอบครัวมลรัฐออสเตรเลียตะวันตก (Family Court of Western Australia) และศาลท้องถิ่น (Local Court) ในทุกมลรัฐมีอำนาจออกคำสั่ง (injunction) ค้ำครองบุคคลภายในครอบครัว (personal protection) ได้ เช่น การออกคำสั่งห้าม หรือระงับการกระทำใด ๆ ของบิดาหรือมารดาซึ่งจะยังผลให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายและจิตใจเด็ก เช่น การทำโทษที่รุนแรง การทอดทิ้ง หรือการเลี้ยงดูมิชอบ

ข้อจำกัดอำนาจศาลครอบครัวและศาลท้องถิ่นของประเทศออสเตรเลียในการ ค้ำครองสิทธิเด็กที่ถูกกระทำทารุณกรรม คือ ตามกฎหมายครอบครัว มาตรา 114(1) ศาล ครอบครัวและท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งห้าม (injunction) การกระทำใด ๆ อันมีลักษณะ เป็นการทารุณกรรมเฉพาะบุตรที่เกิดจากบิดามารดาโดยชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น ดังนั้น ถ้า เป็นบุตรที่บิดามารดาไม่ได้สมรสกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย บุตรนั้นก็ไม่ได้รับการค้ำครองตาม มาตรา 114 ทางแก้ดังกล่าวบางมลรัฐออกกฎหมายค้ำครองสิทธิเด็กโดยเฉพาะ โดยไม่คำนึง ว่าจะ เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

เมื่อศาลครอบครัวของสหพันธรัฐ หรือศาลท้องถิ่นของมลรัฐได้ออกคำสั่งค้ำครอง เด็กผู้เยาว์ตามกฎหมายครอบครัว มาตรา 114(1) (a) ผู้ได้รับคำสั่งจะต้องปฏิบัติตามคำสั่ง ศาล หากมีพฤติการณ์ปรากฏว่าไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลอาจจะได้รับผลสองกรณี คือ

⁶Family Law Act, 1975, Article 114(1)

⁷Family Court of Australia เป็นศาลของรัฐบาลกลาง (Commonwealth) มีเขตอำนาจครอบคลุมทั่วประเทศยกเว้นเฉพาะรัฐออสเตรเลีย ตะวันตก และ Northern Territory

ก. ถ้าบิดาหรือมารดาที่ได้รับคำสั่งศาล (injunction) ให้กระทำหรืองดเว้นกระทำใด ๆ เช่น การกระทำทารุณกรรมบุตรผู้เยาว์ การเลี้ยงดูมิชอบ หรือการประพฤติทรยศทางเพศกับบุตรผู้เยาว์ เป็นต้น และเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของตน ผู้กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ตามกฎหมายครอบครัว มาตรา 114(4) (a), (b) และ (c) ให้ศาลมีอำนาจลงโทษปรับไม่เกิน 1,000 เหรียญออสเตรเลีย หรือให้ประกัน หรือเอาหลักประกันมาวางศาล หรือสั่งคุมขังจนกว่าจะยอมปฏิบัติตามคำสั่งศาล แต่ต้องไม่เกิน 3 เดือน แต่อย่างไรก็ตาม แม้ศาลจะได้ใช้อำนาจตามมาตรา 11 (4) (a), (b) และ (c) แล้ว ก็หาเป็นการตัดอำนาจศาลที่จะลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาล ตามมาตรา 114^๑ อีกไม่

ข. ถ้าผู้ที่ได้รับคำสั่งศาล (injunction) กระทำการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล เช่น ศาลสั่งห้ามมิให้บิดากระทำทารุณกรรมบุตรผู้เยาว์ แต่ปรากฏว่าบิดายังคงลงโทษเขียนตีบุตรผู้เยาว์อย่างรุนแรง หากความปรากฏต่อศาลหรือมีผู้ร้องขอ ถ้าศาลเห็นว่า เป็นการเร่งด่วนเพื่อคุ้มครองสิทธิของบุตรผู้เยาว์ ศาลจะออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการจับกุมผู้กระทำการฝ่าฝืนโดยไม่ต้องมีหมายจับได้ตามมาตรา 114 A A(1)^๒ คำสั่งให้จับกุมมีผลให้ได้เพียง 1 เดือน

วัตถุประสงค์ในการจับกุมผู้กระทำการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ในการคุ้มครองบุคคล

(1) เพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำละเมิดคำสั่งศาลอีกต่อไป กฎหมายครอบครัวของออสเตรเลีย มาตรา 114 A A(3) (a), (i) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำการจับกุมผู้กระทำละเมิดคำสั่งศาล จะต้องนำตัวผู้ถูกจับกุมมายังศาลที่ออกคำสั่งหรือศาลที่มีอำนาจพิจารณา ภายใน 24 ชั่วโมง หรือภายใน 48 ชั่วโมง ถ้า

^๑Family Law Act, 1975, Section 114(5)

^๒Family Law Act, 1975, Section 114 A A(1)

จับกุมได้ในวันเสาร์-อาทิตย์หรือวันหยุดราชการ การที่กฎหมายให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมตัวไว้ เป็นเวลา 24 หรือ 48 ชั่วโมง เพื่อป้องกันมิให้บุคคลนั้นก่ออันตรายแก่คู่สมรสหรือบุตรผู้เยาว์

(2) เพื่อทำการไต่สวน ซึ่งผู้ถูกจับจะต้องถูกควบคุมตัวจนกว่าศาลจะมีคำสั่งปล่อยหรือให้มีการประกันตัวไป หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ถูกจับกุมกระทำการฝ่าฝืนคำสั่งศาลจริง ศาลอาจจะลงโทษปรับ หรือให้หาประกันและหลักประกันมาวางศาล หรือจะสั่งซึ่งจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งศาลตามกฎหมายครอบครัว มาตรา 114(4)

การคุ้มครองสิทธิเด็กที่ถูกทารุณกรรมภายใต้กฎหมายของมลรัฐ

ดังได้กล่าวมาแล้วว่ากฎหมายครอบครัวของสหพันธรัฐออสเตรเลีย

ค.ศ. 1975 มาตรา 114 จะให้ความคุ้มครองแต่เฉพาะบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของบิดามารดาเท่านั้น ถ้าเป็นบุตรที่มีชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือ บุตรที่เกิดแก่บิดามารดาได้สมรสกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย หรือบุตรบุญธรรม หรือบุตรที่ติดมากับคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หากปรากฏว่าบุตรที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายถูกบิดามารดากระทำทารุณกรรม ย่อมจะร้องขอให้ศาลครอบครัวหรือศาลท้องถิ่นแห่งมลรัฐต่าง ๆ ออกคำสั่ง (injunction) คุ้มครองบุตรผู้เยาว์ โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายครอบครัวของสหพันธรัฐออสเตรเลีย ค.ศ. 1975 มาตรา 114 ไม่ได้ แต่อย่างไรก็ตามมีหลายมลรัฐได้ตรากฎหมายคุ้มครองสิทธิแก่บุตรนอกสมรส เช่น มลรัฐออสเตรเลียตะวันตก เป็นต้น

มลรัฐออสเตรเลียตะวันตก (Western Australia)

กฎหมายศาลครอบครัว (Family Court Act, 1975) ของมลรัฐ

ออสเตรเลียตะวันตก มาตรา 52 ให้อำนาจศาลครอบครัวออกคำสั่งยับยั้งมิให้ผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้ปกครอง กระทำหรือพยายามกระทำต่อผู้เยาว์ในลักษณะมีชอบอันเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของผู้เยาว์ หรือกระทำการรบกวนความสุขหรือการลงโทษที่รุนแรง อันมีลักษณะที่เป็นการทารุณกรรม ซึ่งการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตาม

มาตรา 52 มิได้จำกัดเฉพาะบุตรชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น ดังนั้น บุคคลใดก็ตามถ้ากระทำทารุณกรรมกับเด็กที่อยู่ในปกครอง ศาลครอบครัวมลรัฐออสเตรเลียตะวันตกมีอำนาจออกคำสั่งยังยั้งได้ทุกกรณี ซึ่งกฎหมายศาลครอบครัวดังกล่าว ให้อำนาจศาลครอบครัวมลรัฐออสเตรเลียตะวันตก กว้างกว่ากฎหมายครอบครัวของสหพันธรัฐ ที่ให้ความคุ้มครองเฉพาะบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น

จากการศึกษาในหัวข้อต่างๆ ของศาลครอบครัวต่างประเทศ มีข้อสังเกตว่า กฎหมายครอบครัว กำหนดขอบเขตอำนาจศาลครอบครัวในการคุ้มครองเด็กจากการทารุณกรรม โดยให้ศาลครอบครัวมีอำนาจที่จะมีคำสั่งคุ้มครองเด็กได้ภายในขอบเขตของการใช้อำนาจปกครองโดยมิชอบ ในทำนองเดียวกับศาลเยาวชนและครอบครัวไทยในปัจจุบัน

บทบาทของศาลคดีเด็กและเยาวชน

1 ประเทศอังกฤษ

ตามพระราชบัญญัติเด็กและเยาวชน (Children and Young Persons Act, 1933) กำหนดการคุ้มครองป้องกันการกระทำทารุณกรรมเด็กและเยาวชนที่มีอายุไม่เกินกว่า 16 ปีบริบูรณ์ ไว้หลายกรณี เช่น

1.1. การป้องกันเด็กที่ตกอยู่ใต้อันตราย บุคคลอายุเกินกว่า 16 ปี เป็นผู้ใช้อำนาจปกครองเด็ก ผู้ดูแลเด็ก หรือผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลเด็ก ปล่อยให้เด็กอายุยังไม่เกินกว่า 7 ปี ให้อยู่ตามลำพังในที่ที่มีเตาผิงไฟกำลังติดอยู่ จนน่าจะเกิดอันตรายแก่เด็กนั้น โดยมีได้จัดการป้องกันที่เหมาะสมตามสมควร ผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดลหุโทษ มีโทษปรับไม่เกิน 20 ปอนด์

1.2. การป้องกันมิให้ใช้เด็กเป็นเครื่องมือขอทาน บุคคลใด หรือผู้ใช้อำนาจปกครองเด็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลเด็ก บังคับหรือเป็นธุระให้เด็กหรือเยาวชนที่มีอายุไม่เกินกว่า 16 ปีบริบูรณ์ ดำรงชีพเร่ร่อนอยู่ตามถนน หรือสถานที่

ใด ๆ เพื่อขอทาน ให้เด็กร้องรำทำเพลง (singing) ให้เด็กแสดงการละเล่น หรือ ให้เด็กทำการแสดงต่างๆ (performing) แม้จะมีวัตถุประสงค์เพื่อจ้างดูก็ตาม บุคคล นั้นเป็นผู้กระทำความผิดลหุโทษ มีโทษปรับไม่เกิน 25 ปอนด์หรือจำคุกไม่เกิน 3 เดือน

1.3. การป้องกันมิให้นำเด็กไปค้าประเวณี บุคคลใดเป็นผู้ใช้อ่านาจ ปกครองเด็ก ผู้ดูแลเด็กหรือผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลเด็ก ปล่อยให้เด็กอายุกว่า 4 ปี แต่ไม่เกินกว่า 16 ปีบริบูรณ์ อยู่ในสถานค้าประเวณี หรือให้เด็กเข้าไปเกี่ยวข้องกับ สถานค้าประเวณีเป็นปกติ บุคคลนั้นเป็นผู้กระทำความผิดลหุโทษ มีโทษปรับไม่เกิน 25 ปอนด์หรือจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ในกรณีมีการบังคับ ล่อลวง หรือเป็นธุระจัดให้เด็กนั้น กระทำการค้าประเวณีหรือเพื่อสำเร็จความใคร่ของผู้อื่น ผู้กระทำผิดมีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี และ/หรือให้ทำงานหนัก ด้วย¹⁰

ในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก กฎหมายเด็กและเยาวชนของประเทศ อังกฤษให้อ่านาจศาลคดีเด็กและเยาวชน (juvenile court) คุ้มครองสวัสดิภาพ ของเด็กที่มีพฤติกรรมแห่งความจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครอง ดูแลเป็นพิเศษ (need of care or protection) โดยให้อ่านาจแก่เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ และเจ้าหน้าที่ตำรวจ หากมีพฤติกรรมน่าเชื่อ โดยพฤติกรรมแห่งกรณีเห็น ว่าเด็กหรือเยาวชนคนใด มีความจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองดูแลเป็นพิเศษ ชอบที่จะนำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้น ไปยื่นคำร้องต่อศาลคดีเด็กและเยาวชน ขอให้ศาลไต่สวน หากมีพฤติกรรมปรากฏว่าเด็กนั้นใกล้ตกอยู่ในอันตราย เช่น ไม่ปรากฏบิดามารดา ดำรงชีพด้วยการเร่ร่อนจรจัด ขอทาน หรืออยู่กับบิดามารดาที่มีความประพฤติ หรือ ประกอบอาชีพที่ขัดต่อกฎหมาย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือบิดามารดาไม่อาจ ควบคุมดูแลเด็กได้ หรือเด็กถูกบุคคลใกล้ชิดกระทำทารุณกรรมหรือประพฤติผิดทุศีลทาง

¹⁰Halsbury, Halsbury's Laws of England Volume XVII, (London : Butterworth & Co.LTD.), 1935 P 743 - 745

เพศกับเด็ก ศาลมีอำนาจพิจารณาส่งตัวเด็กไปยังสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบุคคลิกภาพ
 ของเด็ก หรือกำหนดให้บุคคลใดที่เหมาะสมดูแล แม้จะไม่เป็นญาติกับเด็กก็ตาม หาก
 บุคคลนั้นเต็มใจที่จะดูแลเด็กนั้น หรือกำหนดให้เด็กกลับไปอยู่กับบิดามารดา โดยกำหนด
 เงื่อนไขให้บิดามารดาดูแลเด็กในลักษณะที่เหมาะสม หรือศาลจะให้เด็กนั้นอยู่ในความ
 ควบคุมดูแลของพนักงานคุมประพฤติ หรือบุคคลใดที่ศาลเห็นสมควร เพื่อกออายุดูแลสอดส่อง
 แนะนำช่วยเหลือเด็กนั้นด้วยก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกว่า 3 ปี¹¹ เป็นต้น

2 ประเทศเยอรมัน

ในส่วนนี้จะศึกษาเฉพาะบทบาทขององค์กรที่ให้การสนับสนุนศาล ใน
 การให้ความคุ้มครองแก่เด็กเท่านั้น ซึ่งตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 (Child and Youth Service Act, 1990) มาตรา 42¹² กำหนดให้ The Youth
 Office เป็นหน่วยงานพิเศษที่มีหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองแก่เด็กและเยาวชน นับ
 แต่ชั้นสิบสี่ปี ค้นหา เด็กที่ถูกทารุณกรรม ซึ่งในกรณีที่มีความจำเป็น The Youth
 Office มีอำนาจแยกเด็กหรือเยาวชนออกจากสภาพแวดล้อมที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิต
 อวัยวะ หรือสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน โดยนำตัวมาอยู่ในความดูแลได้โดยไม่ต้อง
 มีคำสั่งศาล เพื่อการคุ้มครองเด็กได้ แต่อำนาจเช่นนี้จะสิ้นสุดลงในวันรุ่งขึ้น นับแต่วันที่
 ได้นำตัวเด็กหรือเยาวชนมาไว้ในความดูแล และในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนนั้นควรได้รับ
 ความคุ้มครองโดยคำสั่งศาล The Youth Office ก็มีอำนาจที่จะฟ้องเป็นคดีต่อศาล
 เพื่อให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและ
 เยาวชนนั้น

ในชั้นพิจารณาของศาล มาตรา 52¹³ กำหนดให้ The Youth Office

¹¹ Ibid, p 745-746

¹² Child and Youth Service Act, 1990, section 42

¹³ Child and Youth Service Act, 1990, section 52

ต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของศาล และจัดหาผู้แทนคดีให้แก่เด็กหรือเยาวชน ในคดีที่มีการพิจารณาพิพากษาในศาลคดีเด็กและเยาวชนด้วย และในชั้นกำกับและควบคุมให้เป็นไปตามคำสั่งศาล มาตรา 50¹⁴ กำหนดให้ The Youth Office มีหน้าที่สนับสนุนศาล ในการกำกับและควบคุมให้เป็นไปตามมาตรการต่างๆที่ศาลได้กำหนดเพื่อการคุ้มครองเด็กด้วยเช่นกัน

3 ประเทศสหรัฐอเมริกา

ในส่วนนี้จะศึกษาถึงบทบาทของศาลคดีเด็กและเยาวชน (Juvenile Court) ของมลรัฐ California ในหัวข้อดังนี้

3.1. อำนาจหน้าที่ของศาลคดีเด็กและเยาวชน

ศาลคดีเด็กและเยาวชน มีอำนาจพิจารณาพิพากษาในคดีดังนี้¹⁵

- ก. คดีที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา
- ข. คดีที่เด็กหรือเยาวชนมีพฤติกรรมที่จะชักนำไปสู่การกระทำผิด (delinquent) เช่น หนีเรียน หนีออกจากบ้าน หรือฝ่าฝืนกฎหมายที่ห้ามเด็กหรือเยาวชนดื่มกินเครื่องดื่มบางชนิด เป็นต้น
- ค. คดีที่บิดามารดาเด็กหรือเยาวชนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่จำเป็นในการดูแลเด็ก (refuse to provide necessary care) หรือทอดทิ้ง (abandon) หรือกระทำทารุณกรรมเด็ก
- ง. คดีที่บิดามารดาเด็กหรือเยาวชนไม่ให้การเลี้ยงดูและการรักษา ดูแลที่เหมาะสมต่อเด็ก

¹⁴ Child and Youth Service Act, 1990, section 50

¹⁵ Department of Justice, Child Abuse and Juvenile court, California, 1982, p 153

การที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนมีอำนาจพิจารณาคดีที่บิดามารดาไม่ให้การเลี้ยงดู การรักษาดูแลที่เหมาะสมแก่เด็ก หรือทอดทิ้ง หรือกระทำทารุณกรรมเด็กนั้น กฎหมาย Welfare And Institution Code, 1937 ได้บัญญัติถึงวัตถุประสงค์ในการให้ศาลคดีเด็กและเยาวชน มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวไว้ว่า เพื่อให้ศาลคดีเด็กและเยาวชนเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ครอบครัวเด็ก ให้เด็กและครอบครัวอยู่ร่วมกันได้ด้วยดี และให้ความคุ้มครองแก่เด็กซึ่งในกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องแยกเด็กออกจากการอยู่ร่วมกับบิดามารดาในระหว่างเวลาที่เด็กถูกแยกออกมาจากบิดามารดานั้น บิดามารดามีภาระหน้าที่ที่จะต้องให้การสนับสนุนการเลี้ยงดูเด็กตามหน้าที่ของตนต่อไปเท่าที่สถานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดานั้นจะสามารถกระทำได้ เด็กที่ถูกแยกออกมาจะต้องได้รับการดูแลและรับการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับประโยชน์สูงสุดที่เด็กจะพึงได้รับ¹⁶ และเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ดังกล่าว กฎหมายจึงได้กำหนดลักษณะของเด็กที่อยู่ภายใต้อำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชนขึ้น เพื่อเป็นการกำหนดมาตรฐานขั้นสูงในการคุ้มครองเด็กที่ถูกกระทำทารุณกรรมในทางร่างกาย เพศ และจิตใจ ถูกทอดทิ้งหรือเอาเปรียบ และเพื่อให้ความคุ้มครองแก่เด็กที่มีความเสี่ยงที่จะถูกทำร้ายร่างกายด้วย การให้ความคุ้มครองนี้จะรวมถึงการจัดระบบบริการทางสังคมและสุขภาพในการช่วยให้เด็กและครอบครัวอยู่ร่วมกันด้วยดีและป้องกันมิให้บิดามารดากระทำทารุณกรรมเด็กในขณะเดียวกันด้วย

เด็กที่อยู่ภายใต้อำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชนจะต้องมีลักษณะดังนี้¹⁷

(a) เด็กที่ได้รับความทุกข์ระทม (suffered) หรือมีความเสี่ยงที่จะได้รับความทุกข์ระทมอันตรายต่อร่างกาย หรือได้รับความเสียหายใด ๆ ที่อาจคาดหมายได้จากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

(b) เด็กที่ได้รับความทุกข์ระทมหรือมีความเสี่ยงที่จะได้รับความทุกข์ระทม

¹⁶Welfare And Institution Code, 1937, Section 202(a)

¹⁷Welfare And Institution Code, 1937, Section 300

ในอันตรายต่อร่างกายหรือเจ็บป่วย ที่เป็นผลมาจากความล้มเหลวหรือไร้ความสามารถของบิดามารดาหรือผู้ปกครองในการที่จะให้ค่าชื้อนะ หรือให้ความคุ้มครอง หรือที่เป็นผลมาจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่อของบิดามารดา หรือผู้ปกครองในการกำกับหรือคุ้มครองเด็กจากการชักนำของผู้ปกครองอื่นที่เด็กได้แยกมา หรือในการให้อาหาร เสื้อผ้า ที่พัก หรือการรักษาพยาบาลที่เหมาะสม หรือที่เป็นผลจากการไร้ความสามารถของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่จะให้การดูแลที่สม่ำเสมอแก่เด็ก เพราะความเจ็บป่วยทางจิตของบิดามารดาหรือผู้ปกครองนั้น

(c) เด็กที่ได้รับความทุกข์ระทมหรือมีความเสี่ยงที่จะได้รับความทุกข์ระทมจากการถูกทำร้ายทางอารมณ์อย่างรุนแรง โดยเด็กมีอาการวิตกกังวลอย่างรุนแรง ตีดยาเส่นติด หรือมีพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

(d) เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ หรือมีความเสี่ยงจากการถูกทารุณกรรมทางเพศโดยบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลผู้อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกับเด็ก หรือบิดามารดาล้มเหลวในการให้ความคุ้มครองที่เหมาะสมแก่เด็กจากการทารุณกรรมทางเพศ ในกรณีที่บิดามารดา ผู้ปกครองได้รู้ หรือควรรู้ว่าเด็กตกอยู่ในอันตรายจากการทารุณกรรมทางเพศ

(e) เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปี และได้รับความทุกข์ระทมจากการทารุณกรรมทางร่างกายอย่างรุนแรง โดยบิดามารดา หรือบุคคลที่รู้จักกับบิดามารดาในกรณีที่บิดามารดาได้รู้หรือควรรู้ถึงการทารุณกรรมนั้น

(f) เด็กมีบิดามารดาที่ได้กระทำความผิดที่ก่อให้เกิดความตายแก่เด็กอื่น โดยการทารุณกรรม หรือทอดทิ้ง

(g) เด็กที่ออกจากบ้าน โดยปราศจากปัจจัย หรือบิดามารดาก็กัซังเด็ก และไม่สามารถจัดการ การดูแลให้แก่เด็ก หรือผู้ที่เด็กอาศัยอยู่ไม่สามารถให้การดูแล

(h) เด็กที่เป็นบุตรบุญธรรมของบิดามารดาหรือทั้งบิดามารดานานกว่า 12 เดือน โดยบิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถูกเพิกถอนอำนาจปกครองหรือค่าขอรับบุตรบุญธรรมไม่ได้รับการอนุญาต

(i) เด็กถูกระทำอย่างทารุณโหดร้าย (Cruely) จากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลผู้อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกับเด็ก หรือบิดามารดา ผู้ปกครอง ล้มเหลวในการให้ความคุ้มครองแก่เด็กจากการกระทำดังกล่าว ในกรณีที่บิดามารดาได้รู้หรือควรรู้ว่าเด็กถูกระทำที่ทารุณโหดร้าย

(j) เด็กที่พี่น้องของเด็กได้กระทำต่อเด็กตามที่กล่าวไว้ใน (a) ถึง (i) หรือมีความเสี่ยงที่เด็กจะถูกกระทำดังกล่าว

ซึ่งหากเด็กคนใดมีลักษณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีจะได้แก่ศาลคดีเด็กและเยาวชน

3.2. กระบวนพิจารณาและอำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชน

3.2.1. การนำคดีมาสู่ศาล

การนำคดีมาสู่ศาลคดีเด็กและเยาวชนตาม Welfare and Institution Code 1937 จะเริ่มด้วยกระบวนการดังนี้ คือ เมื่อเจ้าพนักงานผู้รักษาความสงบ (peace officer) พบเด็กซึ่งกำลังได้รับความทุกข์ทรมานจากการเจ็บป่วยตามท้องถนนหรือในที่สาธารณะ และจำต้องได้รับการรักษาพยาบาล¹⁸ หรือเจ้าพนักงานดังกล่าวได้พบเด็กที่เจ้าพนักงานนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่า เด็กนั้นมีลักษณะที่อยู่ภายใต้อำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชนตามมาตรา 300 และเด็กนั้นต้องได้รับการรักษาพยาบาล หรือเด็กนั้นอยู่ในอันตรายจากการทารุณกรรมหรือมีข้อเท็จจริงว่าเด็กนั้นถูกระทำให้ปราศจากผู้ดูแล ในกรณีเช่นนี้ เจ้าพนักงานนั้นมีอำนาจที่จะควบคุม (custody) เด็กนั้นชั่วคราวโดยไม่ต้องมีหมายศาล และแจ้งให้บิดามารดาของเด็กทราบ¹⁹ ในกรณีที่ไม่มีเหตุที่จะรับตัวเด็กมาอยู่ในความดูแลชั่วคราว เจ้าพนักงานผู้รักษาความสงบอาจปล่อยตัวเด็กนั้น ส่วนในกรณีที่มิมีเหตุที่ต้องรับตัวเด็กให้มาอยู่ในความดูแลชั่วคราว

¹⁸ Welfare And Institution Code, 1937, Section 305 (d)

¹⁹ Welfare And Institution Code, 1937, Section 305 (a)

เจ้าพนักงานนั้นจะทำบันทึกแสดงเหตุผลที่จะต้องรับตัวเด็กนั้น และมอบสำเนาให้แก่บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องกับเด็ก ก่อนที่จะส่งมอบเด็กให้อยู่ในการดูแลของ เจ้าพนักงานสังคมสงเคราะห์ต่อไป²⁰

เจ้าพนักงานสังคมสงเคราะห์ มีอำนาจในการรับตัวเด็กมาอยู่ในความดูแลชั่วคราวโดยไม่ต้องมีหมายศาล ในกรณีที่เจ้าพนักงานสังคมสงเคราะห์ เชื่อว่าเด็กนั้น เป็นเด็กตามมาตรา 300 (b) และ (g) และเจ้าพนักงานสังคมสงเคราะห์มีเหตุอันควรเชื่อว่า เด็กนั้นจำต้องได้รับการรักษาพยาบาล หรืออยู่ในอันตรายจากการทารุณกรรมทางกาย เพศ หรืออยู่ในสภาวะแวดล้อมที่คุกคามต่อสุขภาพและความปลอดภัยของเด็กได้ โดยอาศัยอำนาจของเจ้าพนักงานสังคมสงเคราะห์เอง เช่นเดียวกับเจ้าพนักงานผู้รักษาความสงบ และมีอำนาจที่จะรับตัวเด็กที่ถูกค้นพบโดยเจ้าพนักงานผู้รักษาความสงบมาดูแลชั่วคราวต่อไป รวมทั้งมีอำนาจทำการสอบสวนในระหว่างที่เด็กนั้นอยู่ในอำนาจของเจ้าพนักงานสังคมสงเคราะห์ แต่ก่อนที่เจ้าพนักงานสังคมสงเคราะห์จะแยกผู้เด็กออกจากบิดามารดา โดยรับตัวเด็กมาอยู่ในความดูแลชั่วคราวนั้น เจ้าพนักงานสังคมสงเคราะห์จะต้องพิจารณาว่า มีบริการช่วยเหลือที่จัดตั้งตามกฎหมายใดบ้างที่จะช่วยเหลือเช่นนั้น เจ้าพนักงานสังคมสงเคราะห์จะต้องจัดให้เด็กและบิดามารดาไปรับบริการเช่นนั้น โดยไม่แยกเด็กนั้นออกจากบิดามารดา²¹

การยื่นฟ้องต่อศาลคดีเด็กและเยาวชนขึ้นอยู่กับผลการสอบสวนของเจ้าพนักงาน ในกรณีที่มีการยื่นฟ้อง คำฟ้องจะมีรายงานการสอบสวน รวมทั้งบันทึกของบิดามารดา หรือบุคคลอื่นใดที่ประสงค์และมีความสามารถที่จะให้การคุ้มครองและเลี้ยงดูเด็กให้มีความสุขภายใต้คำสั่งของศาลคดีเด็กและเยาวชน²² ซึ่งบิดามารดาผู้ถูกกล่าวหาอาจคัดค้านคำฟ้องนั้นได้

²⁰Welfare And Institution Code, 1937, Section 307

²¹Welfare And Institution Code, 1937, Section 306

²²Welfare And Institution Code, 1937, Section 332

นอกจากนี้ ในการเริ่มกระบวนการนำคดีมาสู่ศาล หากเจ้าพนักงานไม่พบตัวเด็กที่ควรได้รับการคุ้มครอง โดยตัวของเจ้าพนักงานเอง บิดามารดาหรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสีย ก็อาจแจ้งเจ้าพนักงานเพื่อขอให้มีการนำคดีมาสู่ศาลได้เช่นกัน หากเจ้าพนักงานไม่ดำเนินการ บุคคลดังกล่าวอาจยื่นฟ้องต่อศาลสูงเพื่อมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานนำคดีไปสู่ศาล²³

3.2.2. กรอบระยะเวลาในการกำหนดวันนั่งพิจารณา

กำหนดวันนั่งพิจารณาของศาลคดีเด็กและเยาวชนจะมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน เพื่อเป็นหลักประกันว่าคดีจะได้รับการพิจารณาจากศาลโดยเร็ว กล่าวคือ วันนั่งพิจารณาจะถูกกำหนดภายใน 30 วัน นับแต่วันยื่นฟ้อง²⁴ ในกรณีที่มีการแยกเด็กออกจากการดูแลของบิดามารดา ศาลจะพิจารณารายงานการสอบสวนว่ามีเหตุผลที่เพียงพอหรือไม่ และได้มีการใช้บริการช่วยเหลือต่างๆ อย่างเพียงพอหรือไม่ในการที่จะจัดการแยกเด็กออกจากบิดามารดา²⁵ และดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปเพื่อมีคำสั่งหรือคำพิพากษาว่าเด็กนั้นเป็นผู้อยู่ภายใต้อำนาจของศาล หรือมีคำสั่งยกฟ้อง และให้เด็กกลับคืนสู่การดูแลของบิดามารดา²⁶

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งว่า เด็กเป็นผู้อยู่ภายใต้อำนาจของศาล ศาลจะต้องกำหนดวันนั่งพิจารณาต่อไป ในกำหนด 15 วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งเช่นนั้น²⁷ และในกรณีที่เด็กถูกแยกออกจากบิดามารดาในระหว่างการพิจารณาต่อไป ศาลจะต้อง

²³ EDward, L.P., " The relationship of family and juvenile courts in child case" Santa Clara Law Rev (august 1987): 212

²⁴ Welfare And Institution Code, 1937, Section 334

²⁵ Welfare And Institution Code, 1937, Section 319

²⁶ Welfare And Institution Code, 1937, Section 356

²⁷ Welfare And Institution Code, 1937, Section 334

กำหนดวันหนึ่งพิจารณาต่อไปภายใน 10 วันทำการของศาล นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งเช่น
นั้น²⁸

3.2.3 พยานหลักฐานและการสืบพยานหลักฐาน

การสืบพยานหลักฐานในคดีทารุณกรรมเด็กจะกระทำในสถานที่ที่จัดไว้โดยเฉพาะ และแยกจากห้องพิจารณาคดีต่างๆไป บุคคลอื่นที่ไม่ใช่บิดามารดา ผู้ปกครอง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคดี หรือพยานบุคคล จะเข้าฟังการพิจารณาคดีไม่ได้²⁹ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคดีหรือการกระทำที่ถูกกล่าวหา จะถูกรับฟังเข้ามาในคดี เพื่อศาลจะได้มีคำสั่งว่า เด็กนั้นเป็นผู้อยู่ในอำนาจศาลคดีเด็กและเยาวชนหรือไม่³⁰ พยานหลักฐานที่สำคัญในการพิจารณาในชั้นนี้จะได้แก่ รายงานการสอบสวนของเจ้าพนักงานและคำเบิกความของพยาน

รายงานการสอบสวนของเจ้าพนักงานจะประกอบด้วยข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดี รวมทั้งค่าให้การของเด็กและของบุคคลอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับคดี รายงานดังกล่าวนี้ ถือเป็นพยานหลักฐานสำคัญ ในกรณีที่เด็กไม่อาจเบิกความในการสืบพยานในศาล ค่าให้การของเด็กที่ปรากฏในรายงานดังกล่าวก็ยังเป็นพยานหลักฐานแห่งคดี

ในกรณีที่เด็กมาเบิกความในฐานะพยานบุคคลนั้น กฎหมายและCase law จะอนุญาตให้เด็กเบิกความนอกการปรากฏตัวของบิดามารดา³¹

²⁸Welfare And Institution Code, 1937, Section 358 (a)

²⁹Welfare And Institution Code, 1937, Section 345

³⁰Welfare And Institution Code, 1937, Section 355

³¹In re mary S., 186 Cal.App.3d 414, 230 cal.Rptr.726 (1986)

In re Janya P., 120 Cal.App.3d 66, 174 cal.Rptr.533 (1981)

In re Stanley F., 86 Cal.App.3d 568, 152 cal.Rptr.5 (1978)

ในกรณีที่บิดามารดาต้องเบิกความใด ๆ ภายใต้กระบวนการพิจารณาที่ว่า เด็กเป็นผู้อยู่ภายใต้อำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชนหรือไม่ ค่าเบิกความของบิดามารดาจะไม่ถูกรับฟังเป็นพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณาแห่งกฎหมายอื่น³² นอกจากนี้ศาลไม่จำเป็นต้องเตือนพยานในกรณีที่บิดามารดาเบิกความในลักษณะที่เป็นการปกป้องตัวเอง (against self incrimination) อีกด้วย³³

นอกจากนี้ ในกระบวนการสืบพยานหลักฐานได้มีการพัฒนาข้อสันนิษฐานของกฎหมายเพื่อให้ความคุ้มครองเด็ก กล่าวคือ ในกรณีที่พยานหลักฐานที่แสดงว่า บาดแผลจากการทำร้าย หรือเงื่อนไขที่เป็นอันตรายต่อเด็กมีการดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องยาวนานผิดปกติ พยานหลักฐานเหล่านี้จะถือเป็น prima facies evidence นอกจากนี้ การพิสูจน์ใด ๆ ว่าบิดามารดาผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่นผู้มีหน้าที่ดูแลเด็ก ได้มีการทารุณกรรมทางกาย ทอดทิ้ง หรือมีการปฏิบัติอย่างทารุณโหดร้ายต่อเด็กคนอื่น ก็สามารถรับเข้ามาเป็นพยานหลักฐานในคดีนี้ได้ด้วย³⁴

3.2.4 อำนาจศาลในการมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลคดีเด็กและเยาวชน เพื่อการคุ้มครองเด็กจากการทารุณกรรมนั้น จะมีอยู่ 2 คำสั่งที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน คำสั่งหรือคำพิพากษาแรก ศาลจะมีคำสั่งเมื่อเสร็จสิ้นการสืบพยานหลักฐานว่าเด็กเป็นผู้อยู่ภายใต้อำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชนหรือไม่ ซึ่งในขั้นนี้ศาลมีอำนาจที่จะสั่งยกฟ้องหรือสั่งว่าเด็กเป็นผู้อยู่ภายใต้อำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชน ในกรณีที่ศาลมีคำสั่ง หรือคำพิพากษาในขั้นที่สุดให้ยกฟ้อง การดำเนินคดีก็จะสิ้นสุดลง แต่ถ้าศาลมีคำสั่งว่าเด็ก

³²Welfare And Institution Code, 1937, Section 355.1 (c)

³³In re Amaos L., 124 Cal.App.3d 1031, 177, cal.Rptr. 783 (1976)

³⁴Welfare And Institution Code, 1937, Section 355.1

เป็นผู้ที่อยู่ภายใต้อำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชน ศาลจะมีกระบวนการพิจารณาต่อไป
เพื่อมีคำสั่งหรือคำพิพากษาต่อไป

(1) อำนาจศาลในการมีคำพิพากษาหรือคำสั่งว่า เด็กเป็นผู้ที่อยู่ภายใต้
อำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชน

(ก) อำนาจศาลในการมีคำสั่งก่อนพิพากษา

ในระหว่างการพิจารณาของศาล ศาลมีอำนาจที่จะมีคำสั่งชั่วคราวก่อนพิพากษาเพื่อการคุ้มครองเด็ก คือ ในกรณีที่มิได้แยกเด็กจากบิดามารดา
ในระหว่างการพิจารณา ศาลมีอำนาจที่จะมีคำสั่งห้ามบิดามารดาหรือบุคคลที่อยู่อาศัย
ในบ้านเดียวกับเด็กนั้น มิให้มีการกระทำใด ๆ อันเป็นการทารุณกรรมเด็ก ส่วนใน
กรณีที่แยกเด็กจากบิดามารดา ศาลมีอำนาจที่จะมีคำสั่งขับไล่บิดามารดาหรือบุคคลที่
อยู่อาศัยในบ้านเดียวกับเด็กให้ออกจากที่พักอาศัยของบุคคลผู้ซึ่งรับตัวเด็กเข้ามาไว้
ในความดูแล ในระหว่างที่แยกเด็กจากการดูแลของบุคคลดังกล่าว หรือมีคำสั่งห้าม
บุคคลดังกล่าวมิให้มีพฤติกรรมตามที่ศาลกำหนด รวมทั้งการติดต่อ ช่มชู้ คุกคาม หรือ
รบกวนความสงบสุขของเด็ก³⁵

(ข) อำนาจศาลในการมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ภายหลังจากที่ศาลได้เสร็จสิ้นกระบวนการสืบพยานหลักฐานเพื่อ
ที่จะแสดงว่า เด็กนั้นเป็นบุคคลที่อยู่ภายใต้อำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชนแล้ว ใน
กรณีที่เด็กนั้นไม่มีลักษณะเป็นบุคคลที่อยู่ภายใต้อำนาจของศาล ตามที่มาตรา 300 ได้
บัญญัติไว้ ศาลจะมีคำพิพากษาให้ยกฟ้อง แต่ถ้าศาลเห็นว่าเด็กนั้นเป็นบุคคลที่อยู่ภายใต้
อำนาจของศาลตามมาตรา 300 ศาลจะมีคำสั่งให้เด็กนั้นเป็นบุคคลที่อยู่ภายใต้อำนาจ
ของศาล และศาลจะต้องเริ่มกระบวนการพิจารณาต่อไป เพื่อมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอื่น ๆ
เพื่อการคุ้มครองเด็กนั้นต่อไป³⁶

³⁵Welfare And Institution Code, 1937, section 213.5(a)

³⁶Welfare And Institution Code, 1937, section 356(a)

(2) อำนาจศาลในการมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอื่น

หลังจากที่ศาลได้มีคำพิพากษาว่า เด็กนั้นเป็นบุคคลที่อยู่ภายใต้อำนาจของศาล ศาลจะทำคำสั่งที่เหมาะสมสำหรับการดูแล การกำกับการควบคุมดูแลเด็ก การสนับสนุนอื่นๆแก่เด็ก รวมทั้งการรักษาพยาบาลเด็กภายใต้คำสั่งศาล³⁷ ในการนี้ ศาลมีอำนาจที่จะมีคำสั่งจำกัดอำนาจการควบคุมเหนือเด็กของบิดามารดา โดยทำเป็นคำสั่งที่ชัดเจนและเฉพาะเจาะจง ซึ่งการจำกัดอำนาจการควบคุมเหนือเด็กนี้จะต้องไม่มากเกินไปกว่าความจำเป็นเพื่อการคุ้มครองเด็ก³⁸

ศาลอาจมีคำสั่งให้บิดามารดาดูแลเด็กภายใต้การกำกับของเจ้าพนักงานคุมประพฤติ หรืออาจให้บิดามารดาไปรับบริการ Child Welfare หรือบริการให้ครอบครัวกลับเป็นปกติสุข³⁹

ศาลจะไม่มีคำสั่งให้บิดามารดาเข้ารับบริการให้ครอบครัวกลับเป็นปกติสุข ในกรณีที่ศาลพบพยานหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้⁴⁰

- ก. ไม่ทราบแหล่งที่อยู่ของบิดามารดา
- ข. เด็กเป็นบุคคลที่อยู่ภายใต้อำนาจของศาล ด้วยเหตุผลของการทารุณกรรมทางกายหรือเพศ ที่ตามด้วยการแยกเด็กออกจากบิดามารดา
- ค. บิดามารดาเด็กกระทำความผิดที่เป็นสาเหตุแห่งการตายของเด็กอันจากการทารุณกรรมหรือการทอดทิ้งเด็ก
- ง. เด็กถูกนำตัวมาภายใต้อำนาจศาลตามมาตรา 300 (2) อันเป็นผลสืบเนื่องจากการกระทำของบิดามารดา

³⁷ Welfare And Institution Code, 1937, section 362 (a)

³⁸ Welfare And Institution Code, 1937, section 361 (a)

³⁹ Welfare And Institution Code, 1937, section 362 (b)

⁴⁰ Welfare And Institution Code, 1937, section 361.5(b)

ในกรณีที่ศาลจะมีคำสั่งแยกเด็กออกจากบิดามารดา ศาลจะต้องมีพยานหลักฐานที่ชัดเจนและเชื่อถือได้ดังนี้⁴¹

(ก) มีอันตรายต่อสุขภาพร่างกายของเด็ก หรือถ้าเด็กจะถูกนำตัวกลับบ้านก็ไม่มีเหตุผลที่เพียงพอว่าสุขภาพร่างกายของเด็กจะได้รับความคุ้มครอง ถ้าไม่แยกเด็กออกจากบิดามารดา

(ข) บิดามารดาหรือผู้ปกครองคัดค้านที่จะให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ดูแลเด็กหรือลังเลใจที่จะดูแลเด็ก

(ค) เด็กได้รับความทุกข์ทรมานจากการทำร้ายทางอารมณ์อย่างร้ายแรง และไม่มีเหตุผลที่เพียงพอที่สุขภาพจิตของเด็กจะได้รับการคุ้มครอง ถ้าไม่แยกเด็กออกจากบิดามารดา

(ง) ผู้เยาว์ถูกทารุณกรรมทางเพศโดยบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้อาศัยในบ้านเดียวกันกับเด็ก หรือโดยบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับบิดามารดาของเด็ก และไม่มีเหตุผลเพียงพอที่เด็กจะได้รับการปกป้องจากการทารุณกรรมทางเพศครั้งต่อไป หากไม่แยกเด็กออกมา

เมื่อศาลมีคำสั่งแยกเด็กออกจากบิดามารดา ศาลต้องพิจารณาว่ามีบิดาหรือมารดา หรือผู้มีส่วนสัมพันธ์กับเด็กที่เด็กมิได้อาศัยอยู่ด้วยในขณะที่เกิดการทารุณกรรมเด็ก และมีความต้องการที่จะดูแลเด็กนั้น ซึ่งหากบิดา หรือมารดานั้นได้ร้องขอต่อศาล และสถานที่อาศัยของผู้ร้องขอไม่มีลักษณะที่จะเป็นอันตรายต่อเด็ก ศาลจะมีคำสั่งให้เด็กไปอาศัยกับผู้ร้องขอ ในกรณีเช่นนี้ ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้ร้องขอเป็นผู้ดูแลเด็กตามกฎหมาย และศาลจะจัดวางข้อกำหนดที่เหมาะสมในการเยี่ยมเยียนเด็กให้กับบิดาหรือมารดาฝ่ายที่ไม่มีอำนาจควบคุมเด็กนั้น หรือศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้ยื่นคำร้องเป็นผู้ดูแลเด็กภายใต้การกำกับของศาลก็ได้⁴² ในกรณีที่ผู้ยื่นคำร้องมากกว่า 1 ราย ผู้ยื่นคำร้องรายที่สามารถ

⁴¹Welfare And Institution Code, 1937, section 361(b)

⁴²Welfare And Institution Code, 1937, section 361.2(a)

ให้ประโยชน์แก่เด็กได้ดีกว่า จะเป็นผู้มีสิทธิดีกว่า⁴³

ในกรณีที่ศาลมิได้จัดให้เด็กอาศัยอยู่กับผู้มีสายสัมพันธ์กับเด็ก ศาลจะมีคำสั่งให้นำตัวเด็กไปอยู่ใน foster care ในท้องที่เดียวกับท้องที่ที่บิดามารดา หรือผู้ปกครองเด็กอาศัยอยู่ หากสถานที่นั้นจะเป็นประโยชน์สูงสุด (best interest) ต่อเด็ก⁴⁴

3.2.5 การกำกับและควบคุมให้เป็นไปตามคำสั่งศาล

ภายหลังจากการที่ศาลได้มีคำพิพากษาให้เด็กนั้นเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจของศาลแล้ว ศาลจะมีคำสั่งอื่น ๆ เพื่อเยียวยาให้บิดามารดาและเด็กสามารถกลับมาอยู่ร่วมกันโดยปกติสุข และให้ความคุ้มครองแก่เด็กด้วยในขณะเดียวกัน ซึ่งหน้าที่ในการกำกับและควบคุมให้เป็นไปตามคำสั่งศาลจะตกแก่พนักงานคุมประพฤติ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งคืนเด็กให้กลับคืนมาอยู่ในความดูแลของบิดามารดา ภายใต้อาการกำกับของเจ้าพนักงานคุมประพฤติ⁴⁵ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้บิดามารดาเด็กไปรับบริการ เพื่อให้ครอบครัวเป็นปกติสุข เจ้าพนักงานคุมประพฤติจะเป็นผู้ติดตามผลของการเข้ารับบริการเหล่านั้น ซึ่งหากการใช้บริการดังกล่าวไม่ประสบความสำเร็จในการป้องกันการทอดทิ้งหรือการทารุณกรรมซ้ำ เจ้าพนักงานคุมประพฤติจะต้องสืบสวนสภาพแวดล้อมที่จะนำไปสู่การแยกเด็กออกจากบิดามารดาโดยเด็ดขาดและเสนอคำแนะนำต่อศาล ประกอบการให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองเด็กต่อไป

3.2.6 องค์กรที่สนับสนุนศาล

การให้ความคุ้มครองแก่เด็กและเสริมสร้าง ความมั่นคงให้แก่ครอบครัว โดยศาลคดีเด็กและเยาวชนนั้น ศาลมีองค์กรต่าง ๆ ที่ให้การสนับสนุนในแต่ละ

⁴³Welfare And Institution Code, 1937, section 361.3 (b)

⁴⁴Welfare And Institution Code, 1937, section 361.2 (c)

⁴⁵Welfare And Institution Code, 1937, section 362 (b)

ขั้นตอนของการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาล กล่าวคือ ในขั้นของการนำเด็กมาอยู่ภายใต้อำนาจศาล (หรือขั้นที่ศาลมีคำสั่งว่าเด็กนั้นเป็นผู้อยู่ภายใต้อำนาจศาล) องค์กรรักษาความสงบ (Peace office) จะทำหน้าที่ในการค้นหา เด็กที่เจ้าพนักงานผู้รักษาความสงบเชื่อว่าเป็นเด็กที่อยู่ภายใต้อำนาจศาลตามมาตรา 300⁴⁶ มาเพื่อให้องค์กร Welfare Department (โดยเจ้าพนักงานสังคมสงเคราะห์) กระทำการสอบสวนข้อเท็จจริงและยื่นฟ้องต่อศาล⁴⁷ ส่วนในขั้นที่ศาลได้มีคำสั่งอื่น ภายหลังจากที่ได้มีคำสั่งให้เด็กนั้นเป็นผู้อยู่ภายใต้อำนาจศาลแล้ว ศาลจะมีองค์กรอื่นๆ ที่คอยดูแลให้เป็นไปตามคำสั่งศาลในแต่ละกรณี เช่น องค์กรสำนักงานคุมประพฤติ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานคุมประพฤติเป็นผู้กำกับการดูแลของบิดามารดา องค์กรที่ให้บริการด้าน Child Welfare หรือบริการให้ครอบครัวกลับเป็นปกติสุข ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้บิดามารดาไปรับบริการเหล่านั้น⁴⁸ หรือองค์กร Foster Care ที่รับตัวเด็กมาอยู่ในความดูแล ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งแยกเด็กออกจากบิดามารดา⁴⁹ เป็นต้น ซึ่งองค์กรเหล่านี้จะคอยรายงานความคืบหน้าในกรณีต่าง ๆ ให้ศาลได้ทราบจนกว่าศาลจะมีคำสั่งท้ายสุดให้ยุติคดี กล่าวคือ ให้เด็กอยู่ร่วมกับบิดามารดาเมื่อครอบครัวมีความมั่นคงและเด็กสามารถอยู่ร่วมกับบิดามารดาได้โดยปกติสุข หรือให้เด็กพ้นจากการดูแลของบิดามารดาโดยเด็ดขาด และให้เด็กได้รับการดูแลนั้นจากบุคคล หรือองค์กรอื่น

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁴⁶Welfare And Institution Code, 1937, section 305(a)(b)
⁴⁷Welfare And Institution Code, 1937, section 332
⁴⁸Welfare And Institution Code, 1937, section 362(b)
⁴⁹Welfare And Institution Code, 1937, section 361.2(c)

จากการศึกษาในหัวข้อต่างๆ ของศาลคดีเด็กและเยาวชน แห่งมลรัฐ แคลิฟอร์เนีย จะมีข้อสังเกตเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาและอำนาจศาลในเรื่องต่างๆ ดังนี้

ในเรื่องการนำคดีมาสู่ศาล กฎหมายได้ให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานของรัฐ ที่เป็นผู้เริ่มนำคดีมาสู่ศาลได้โดยลำพังตนเอง โดยมีอำนาจสืบเสาะ ค้นหา ดำเนิน การสอบสวน และยื่นฟ้องต่อศาล ทำให้เจ้าพนักงานและศาลสามารถแสดงบทบาทใน การคุ้มครองเด็กที่ถูกทารุณกรรมในลักษณะที่เป็นฝ่ายกระทำ

ในเรื่องกรอบระยะเวลาในการกำหนดวันนั่งพิจารณา จะมีกำหนดระยะเวลา ที่แน่นอนว่า ศาลจะต้องนั่งพิจารณาคดีทารุณกรรมเด็กที่ได้ยื่นฟ้องต่อศาลภายใน กำหนดระยะเวลาใด เพื่อให้ศาลสามารถสืบพยานและมีคำสั่งคุ้มครองเด็กได้โดยเร็ว

ในเรื่องพยานหลักฐาน เด็กผู้ถูกทารุณกรรมสามารถที่จะเบิกความลับหลัง คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้ และในกรณีที่เด็กไม่อาจเบิกความในชั้นศาล คำให้การของเด็ก ที่ปรากฏในรายงานการสอบสวนของเจ้าพนักงาน ก็ยังได้รับการยอมรับเป็นพยานหลักฐานแห่งคดี ดังนั้น แม้ว่าเด็กอาจไม่สามารถเบิกความในชั้นศาล ศาลก็สามารถทราบ ข้อเท็จจริงได้

ส่วนในกรณีที่บิดามารดาผู้เป็นจำเลยได้เข้าเบิกความเป็นพยานในกระบวนการ พิเคราะห์ว่า เด็กนั้นเป็นผู้อยู่ภายใต้อำนาจของศาลคดีเด็กและเยาวชนหรือไม่ บิดา มารดาผู้เป็นพยานจะไม่มีเอกสิทธิ์ที่จะไม่เบิกความถึงข้อเท็จจริงนั้นๆ โดยกฎหมายจะ ให้ความคุ้มครองว่าคำเบิกความดังกล่าวของบิดามารดาห้ามมิให้รับฟังเข้าเป็น พยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณาแห่งกฎหมายอื่น ซึ่งการตัดเอกสิทธิ์เช่นนี้จะช่วยให้ ศาลได้ทราบข้อเท็จจริงได้โดยเร็ว และสามารถมีคำสั่งเพื่อคุ้มครองเด็กได้ทันต่อ สภาวะการณ์

ส่วนรายงานการสอบสวนของเจ้าพนักงาน และคำให้การต่างๆ ที่ปรากฏ ในรายงานการสอบสวน ซึ่งได้รับการยอมรับเข้าเป็นพยานหลักฐานแห่งคดี จะช่วยมิ ให้พยานหลักฐานบางชั้นต้องสูญหายไป เนื่องจาก การไม่เบิกความในชั้นศาลของผู้ที่

ได้ให้คำให้การนั้น

นอกจากนี้กฎหมายได้พัฒนาข้อสมมุติฐานต่างๆ ที่สอดคล้องกับสภาพแห่งคดี การุณกรรมเด็ก ซึ่งข้อสมมุติฐานของกฎหมายเหล่านี้ จะช่วยให้ศาลทราบข้อเท็จจริง ได้ว่า ได้มีการกระทำทารุณกรรมเด็กหรือไม่ในการสืบพยานหลักฐานนั้น โดยไม่ต้อง สืบจากพยานหลักฐานอื่น ทำให้ศาลสามารถที่จะมีคำสั่งเพื่อคุ้มครอง เด็กได้ทันต่อสภาพ

ในเรื่องอำนาจศาลในการมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง กฎหมายกำหนดให้ศาล สามารถมีคำสั่งต่างๆ ได้หลายคำสั่งด้วยกัน และศาลสามารถเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไข เพิ่มเติมคำสั่งเดิมได้ตลอดเวลาตามข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนไปในแต่ละเหตุการณ์ ศาล จึงสามารถมีคำสั่งได้กว้างขวาง และใช้คำสั่งเหล่านี้เป็นเครื่องมือในการให้ความคุ้มครอง แก่เด็กได้อย่างกว้างขวางด้วย

มีข้อสังเกตว่า ในกรณีที่เจ้าพนักงานสังคมสงเคราะห์ จัดให้เด็กและบิดา มารดาไปรับบริการช่วยเหลือต่างๆ เช่น บริการให้ครอบครัวกลับเป็นปกติสุข โดย ไม่แยกเด็กออกจากบิดามารดา บิดามารดาและเด็กอาจไม่ไปรับบริการดังกล่าวที่เจ้า พนักงานสังคมสงเคราะห์จัดให้ก็ได้ เนื่องจากการกรณีดังกล่าวมิได้มีสภาพบังคับ กฎหมายจึงกำหนดให้ศาลมีอำนาจที่จะมีคำสั่งให้บิดามารดาไปรับบริการช่วยเหลือ ดัง กล่าวได้ เพื่อให้เกิดเป็นสภาพบังคับในการคุ้มครองเด็กขึ้น

ในเรื่องการกำกับและควบคุมให้เป็นไปตามคำสั่งศาล ศาลจะมีเจ้าหน้าที่ ขององค์กรต่างๆ หลายองค์กร คอยช่วยกำกับควบคุมให้เป็นไปตามคำสั่งศาล

ในเรื่ององค์กรที่สนับสนุนศาล ศาลจะมีองค์กรต่างๆ คอยให้การสนับสนุน ศาลในแต่ละชั้นของกระบวนการพิจารณา เช่น องค์กร Peace Office จะสนับสนุน ศาลในการสืบเสาะค้นหาเด็กที่ถูกทารุณกรรม องค์กร Welfare Department จะสนับสนุนการสอบสวน การยื่นฟ้องต่อศาล เข้าร่วมในการสืบพยานในชั้นพิจารณา องค์กร Probation Department จะเป็นแกนกลางในการประสานการกำกับและ ควบคุมให้เป็นไปตามคำพิพากษากับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และองค์กร Foster Care จะรับตัวเด็กที่ศาลมีคำสั่งแยกออกจากบิดามารดามาไว้ในความดูแล